

bord, hoppet derfra overbord og kom op paa en luke. Stueren stod om styrbord, holdt fast i den agtre baattalje og bad vidnet hjælpe sig med at faa baaten paa vandet. Baaten var imidlertid væk. Stueren grep fat i vidnet, idet vidnet sprang overbord, og vidnet faldt derfor ned like ved skibssiden og blev trukket ned av dragsuget, men kom op igjen.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-
traadte.

3die vidne, matros Henriksen, fremstod og forklarte, at han hadde frivakt og var i lugaren agtenfor formasten. Vidnet vaagnet ved eksplosionen og sprang direkte paa dæk. Der var en hel del røk omtrent ved nr. 3 luke, og da vidnet ikke kunde se noget at bjerge sig paa, gik vidnet forover til brønden og hoppet derfra i vandet. Vidnet saa ingen av de savnede.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet fra-
traadte.

4de vidne, matros Kalstad, fremstod og forklarte, at han hadde frivakt, men var paa dækket. Han skulde løse av kl. $\frac{1}{2}$ 1, og straks over 12, mens han endnu var i lugaren, hørte han utkikken rope, at der kom noget mot skibet. Vidnet løp straks op, og idet han kom op paa dækket, smaldt det. Vidnet løp ned for at hente sin redningsvest, og da han kom op igjen, smaldt det paanyt, lenger agter end første gang. Hoppet da overbord og kom op paa Dønvis bøie. Fra denne saa vidnet, at et fransk patrolskib skjøt paa en u-baat, som, saavidt vidnet kunde se, gik ned med forenden i veiret. Samtidig roptes der hurra ombord i det franske patrolskib. Vidnet saa ingen av de savnede.

Oplæst og vedtat.

Samtlige vidner fremstod, og kapteins beretning blev oplæst for dem. De erklærte paa forespørsel, at de intet hadde at bemerke til sammes indhold.

Vidnerne, som ikke hadde paahørt hinandens forklaringer, blev derefter edfæstet.

Bisidderne finder intet at anmerke.
Forretningen avsluttet.

Waldemar Eckell (sg.)
H. Stranger Sand (sg.)
A. Stranger Thorsen (sg.)

D/S «Laila» (W. L. F. M.) av Kristiania.

Reg.ton br.: 1626, last: Jernmalm, ødelagt 12te oktober 1918 paa reise fra Castro Urdiales til Androsan. Omkommet: 17 mand.

Aar 1918 den 16de oktober avholdtes efter berammelse sjøforklaring paa generalkonsulatet i London i anledning av D/S «Lailas» senkning den 12te s. m. Forretningen administrertes av generalkonsul W. Eckell, og som bisiddere fungerte fhv. skibsfører H. Stranger Sand og kaptein A. Stranger Thorsen, senest fører av D/S «Atlantic» av Kristiania.

Kaptein Gotskalk Knudsen av Mauranger, Hardanger, fremstod og forklarte, at han var fører av d/s «Laila» (tidligere «Fossli») av Kristiania, kjendingssignal W. L. F. M., drægtig 1626 tons brutto 1144 tons netto, bygget av jern i Sunderland i 1890, klasse 100 A. 1 i Lloyds Register, værdi og assurance ubekjendt.

Fartøiet, som tilhørte A/S «Victoria 2», disponent skibsreder Eivind Evensen, Kristiania, og som hadde en besætning av 20 mand foruten føreren, var paa reise fra Castro Urdiales, nær Bilbao, til Androsan med ca. 2200 kilotons jernmalm (værdi og assurance ubekjendt), da det kl. 2 morgen den 12te oktober sank efter en eksplosion, som maa antages at skyldes en torpedo fra en tysk undervandsbaat, ca. 12 kvartmil vest til nord av Mull of Galloway.

Følgende 17 mand av besætningen savnes:

1. Styrmand Johan Olufsen av Hadsel,
2. 2den styrmand Odd Sørensen av Bergen,
3. Maskinist Sven Johannesen av Bergen,
4. 2den maskinist Oluf Olsen av Kristiania,
5. 3dje maskinist Asbjørn Korsmo av Ha-

mar, 6. stuert Alfred Michelsen av Bergen, 7. kok Evald Andersen, dansk, 8. tømmermand A. P. Kurtzmann, dansk, 9. matros J. Jacobsen, dansk, 10. matros Ivar Hagkvist av Stockholm, 11. matros Alfred Netland av Bergen, 12. matros Gustav Jacobsen av Bergen eller omegn, 13. fyrbøter Victor Møller, svensk, 14. fyrbøter Christian Blix av Horten, 15. fyrbøter Asbjørn Svendsen av Christiania, 16. fyrbøter Jose Murilles fra Costarica, 17. kullempen Henry Øvergaard, dansk.

Da dagbøkerne, likesom skibets papirer gik tapt, indleverte deponenten en skriftlig beretning av følgende indhold:

Beretning

ang. S/S «Laila» ex «Fossli» av Kristiania. Paa reise fra Castro Urdiales til Ardrossan med en ladning jernmalm paa ca. 2200 tons (besætningen utgjorde 21 mand inkl. føreren).

Under torpederingen gik journalen og alle skibspapirer tapt, derfor skrives denne beretning.

Den 30te september kl. 8 efterm. avgik fra Castro Urdiales, bestemt for Ardrossan. Skibet var ved avgangen i god og forsvarlig sjødygtig stand, samt baater, flaater og alle redningsredskaper var i god orden. Og reisen fortsattes uten noget videre at bemerke. Den 10de oktober avgik fra Milfordhaven, hvor admiralitets sailing instruks var erholdt. Og reisen fortsattes videre i henhold til den erholdte sailing instruks. Den 12te oktober kl. 2 form. blev skibet pludselig rammet av en torpedo omtrent for no. 4 luke om b.b. Skibet befandt sig da omtrent 12 kvm. misv. W. til N. av Mull of Galloway. Vinden var da N.N.W.lig frisk med tiltagende sjø. Eksplosionen var saa voldsom, at den rev bort hele skibssiden for nr. 4 samt sprængte nr. 4 luke og blaaste poopen bort. Jeg var paa broen og ordret jeg alle mand til baatene øieblikkelig. Og jumpet jeg hen til maskinskeiligheten for at komme i st.b.baate. Men saa jeg da at skibet var sunket saa meget at hele agterdækket stod under vand. Og jumpet jeg

da i b.b. baate, som stod løs og klar til at flyte op. Skibet sank da med en gang. Og er jeg sikker paa, at tiden fra torpedoen eksploderte til skibet var sunket, ikke oversteg 20 sekunder. Idet skibet sank fløt jeg op i b.b. livbaate, som da blev fuld av vand og meget ramponeret, og trodde jeg da, at jeg var den eneste som var igjen; men litt senere lykkedes det mig at faa fat i messegutten M. Rasmussen, som laa og svømmet i vandet, og litt senere fik jeg fat i matros S. Gramstad og fyrbøter M. Kristiansen, som laa paa en flaate, alle tre i meget medtat tilstand. Den ramponerte livbaate vilde da synke med os alle fire, og sjøen tiltok samt vinden ogsaa. Men det lykkedes ikke for os at faa fat i nogen flere av mandskapet i den mørke nat med tiltagende sjø, og befryktes det derfor at de er blit draget ned med skibet, da det sank saa hurtig. Litt senere fik vi fat i en travaljebaate, som var flytt op. Og den var bedre, saa vi paa en maate kunde holde den læns. Vi kom da over i den og hængte begge baater sammen (brukte altsaa den vandfylde livbaate som drivanker for den smaa). Vinden og sjøen var fremdeles i tiltagende. Men i 6^{1/2} tiden, da det blev dag, blev vi opdaget og rapportert av et luftskib, og i 8 tiden fm. blev vi optat av en av H. M. S. drifters og landsat i Larne kl. 2.20 em. s. dag.

London den 15de oktober 1918.

G. Knudsen (sg.),
master.

Deponenten henholdt sig til det i beretningen anførte og tilføier paa forespørsel, at foruten ham befandt sig paa broen 2den styrmand Sørensen, utkiksmanden, matros J. Jakobsen og rormanden, matros Gramstad. Det sidste dep. saa av dem var, at de sprang ned lederen. De var antagelig sprunget hen til styrbord baate, som hang utsvinget. Man behøvet kun at nippe i en snor. Der var en flaate paa styrbords side av nr. 1 luke og en anden oppaa nr. 4 luke. Den gik vistnok

i filler, da der senere skal være set tomfater i vandet. Dep. antar at eksplosionen, da den fandt sted saa langt agterut, skyldes en torpedo. Man hadde imidlertid intet set. Maanen var gaat ned og det var mørkt, men klart veir. 3. maskinist var i maskinen, fyrbøter Møller og kullemper Øvergaard paa fyrdørken.

Oplæst og vedtat, hvorefter dep. frastraadte.

Vidnerne fremstod, nemlig:

1. matros Sigved Martin Gramstad, 22 aar, av Sand i Ryfylke.
2. messegut Marinius Rasmussen, 22 aar, Sandgravvei 3, Aarhus.
3. fyrbøter Martin Kristiansen, 18 aar, av Myrvold, Høvik.

Edens betydning blev foreholdt vidnerne, hvorefter de frastraadte, undtagen 1ste vidne, styrmand Gramstad, som forklarte, at han ved leiligheten stod tilrors. Det blaaste litt imot og var litt overskyet. Man hadde ingenting set eller hørt, da der pludselig kom en eksplosion, som efter vidnets mening skyldtes en torpedo agter, antagelig om bakbord. Vidnet løp straks ned paa underbroen efter andenstyrmand og fulgt av Johannes Jacobsen, som var utkiksmann. Vidnet tok av sig oljeskindsfakken og løp paa øvre bro igjen for at hente sin redningsvest. Da vidnet atter kom ned paa underbroen, gik vandet helt op til samme, hvorfor vidnet jumpet i sjøen, fik tak i noget vrakgods og kom senere op paa den ene av flaaterne. Derfra hørte vidnet stønning i vandet, men kunde ikke se nogen. Stønningen ophørte efter nogen minutter. Fyrbøter Kristiansen var kommet op paa hvælvet av styrbords livbaat og kom derfra op paa flaaften. Noget senere kom bakbords livbaat drivende med kapteinen og messegutten.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet frastraadte.

2det vidne:

Messegut Rasmussen fremstod og forklarte at han laa tilkøis i sin lugar midtskibs. Vidnet blev vækket av eksplosionen og løp straks ut paa dæk paa bak-

bords side, saa en mand stupe i vandet og fulgte eksemplet, kom op mellem vrakgods og fik fat i en planke, paa hvilken den der var to andre. Den ene syntes at være død, da hodet hang ned i vandet, den anden ropte om hjelp, men vidnet kunde ikke se hvem det var. Vidnet fik saa øie paa en livbaat, svømmet derhen og blev tat op av kapteinen. Derefter hverken hørte eller saa vidnet nogen av de savnede. Livbaaten var godt halvfull av vand.

Oplæst og vedtat, hvorefter vidnet frastraadte.

3dje vidne:

Fyrbøter Kristiansen, fremstod og forklarte at han hadde frivagt og var tilkøis under bakken om bakbord, sammen med fyrbøterne Blix, Svendsen og Murilles. Vidnet var vaaken da eksplosionen indtraf. Vidnet, Blix og Svendsen sprang sammen ut paa dæk. Murilles stod da ved sin køie. Man sprang først til midtskibs for at gaa i baatene, men vandet var allerede kommet op til midtskibs, og de sprang derfor forover igjen og hadde saavidt faat tak i flaaften, da skibet gik ned. Foruten vidnet, Blix og Svendsen var der en fjerde mand ved flaaften, men vidnet kunde ikke se hvem det var. Vidnet blev trukket med under, men kom op igjen og fik fat i vrakstumper. Vidnet saa en mand ligge paa ryggen i vandet og hørte lyd fra andre. Kom senere op paa flaaften og derfra over i livbaaten.

Oplæst og vedtat.

Samtlige vidner fremstod og kapteinens beretning blev oplæst for dem. De erklærte paa forespørsel, at de intet hadde at bemerke til sammes indhold.

Bisidderne finder intet at anmerke.

Vidnerne, som ikke hadde paahørt hinandens forklaringer, blev derefter edfæstet.

Forretningen avsluttet.

Waldemar Eckell (sg.).

A. Stranger Thorsen (sg.).

H. Stranger Sand (sg.).